

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportti 2023

Kunnanhallitus 27.03.2024 § 81
74/00.03.01/2024

Kuntalain 14 § velvoittaa kunnanvaltuustoa päättämään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista, joiden tarkoitus on ohjata kunnanhallitusta huolehtimaan kuntalain 39 §:n velvoitteista sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseksi. Kunnan konsernijohtoon tehtävä on konsernivalvonnan avulla varmistaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on hoidettu asiaankuuluvalla tavalla. Konserniyhteisöissä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle. (Kuntalaki 67 §, HE 268/2014.)

Siikalatvan kunnan sisäisen valvonnan ohjeen mukaan valvontasuunnitelman toteutumisesta tulee raportoida tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnanhallitus on hyväksynyt kokouksessaan 19.8.2019 § 162 Siikalatvan kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan seuranta- ja arviointilomake on hyväksytty KH 23.01.2024 § 18.

Edellä mainittua tehtävää varten kunta voi pyytää tytäryhtiöitä raportoimaan sisäisen valvonnan järjestämisestä, jotta kunnassa pystytään ottamaan kantaa konsernin sisäisen valvonnan järjestämisestä. Käytännössä asia hoituu niin, että tytäryhtiöt huolehtivat sisäisestä valvonnastaan itsenäisesti ja raportoivat kunnalle siitä, miten sisäinen valvonta on järjestetty. Tytäryhteisöille on 9.2.2024 annettu ohjeet käsitellä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila yhtiössä sekä ja raportoimaan valvontahavainnoista/riskeistä kuntaa 11.3.2024 mennessä. Tytäryhtiöiden sisäisen valvonnan tiedot tulee toimittaa konsernijohtolle.

Siikalatvan kunnan ohjeistukset ohjaavat viranhaltijoiden ja työntekijöiden työskentelyä. Tehtäväkuivissa on määritetty jokaisen esimiehen vastuut ja keskeiset tehtävät. Sisäisen valvonnan ohjeet ovat kaikkia velvoittava ohjeita.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset viranhaltijat ja esimiehet pyrkivät varmistamaan, että:

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä
- omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan velvollisuutena on osana taloudenhoidon tehtävää järjestää kunnan ja kuntakonsernin kokonaisvaltainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta, ohjeistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen ja toimeenpano, valvoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanoa sekä raportoida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja keskeisistä johtopäätöksistä toimintakertomuksessa.

Kunnanhallituksen tehtävänä on valvoa, että toiminnan ja talouden suunnittelussa, päätöksenteossa, toiminnassa sekä talouden ja hallinnon menettelyissä arvioidaan riskit etukäteen, ja että merkittävimmille riskeille määritellään hallinnan sekä valvonnan toimenpiteet.

Johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, velvollisuutena on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan sekä raportoida siitä ohjeen mukaisesti. Raportti viedään tiedoksi kunnanhallitukselle, tilintarkastajalle sekä tarkastuslautakunnalle. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksen yhteydessä annettava lausunto valvonnan asianmukaisuudesta sekä riittävydestä.

Tilintarkastajan tehtävänä on tilintarkastuskertomuksessa ottaa kantaa siihen, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (kuntalaki 410/2015 123 §).

Riskienhallinta sisältää kunnan tavoitteita uhkaavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja priorisoinnin sekä tuloksellisen hallinnan. Valtuuston hyväksymien tavoitteiden saavuttamiseksi sekä hyvän hallintotavan toteutumiseksi riskien tunnistamisen, hallinnan sekä sisäisen valvonnan toimintatavat on tärkeä sisällyttää esimerkiksi johtamis- ja päätöksentekoprosesseihin, toiminnan ja talouden sekä investointien suunnitteluun ja toiminnan (ml. tietojärjestelmät), omaisuuden hallinnan, hallinnon ja taloudenhoidon menettelytapoihin.

Lautakunnan alaisen toiminnan osalta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportit vuodelta 2023 on käsitelty seuraavasti:

- Sivistyslautakunta 22.02.2024 § 19
- Tekninen lautakunta 29.02.2024 § 8

Kunnan tytäryhtiöt on ohjeistettu käsittelemään sisäisen valvonnan ja riskienarvioinnin tila hallinnossaan.

Sisäisen valvonnan raportit ovat osittain salassa pidettäviä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 § 15. kohdan nojalla (asiakirjat, jotka sisältävät tietoja viranomaisen tehtäväksi säädetystä tarkastuksesta tai muusta valvontatoimeen liittyvästä seikasta, jos tiedon antaminen niistä vaarantaisi valvonnan tai sen tarkoituksen toteutumisen tai ilman painavaa syytä olisi omiaan aiheuttamaan vahinkoa asiaan osalliselle).

Esittelijä:

va kunnanjohtaja Jouni Tirola

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus

- merkitsee sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportit osana tilinpäätösasiakirjoja vuodelta 2023 tietoonsa saatetuksi,
- saattaa sen edelleen tilintarkastajalle ja tarkastuslautakunnalle tiedoksi ja
- antaa toimintakertomuksen yhteydessä lausunnon valvonnan asianmukaisuudesta sekä riittävydestä.

Päätös:

Päätösehdotuksen mukaisesti.

Sisäisen valvonnan osalta kunnanhallitus antoi lausunnon:

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta tuottaa kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.